KURENDA

Konsystorza biskupiego Przemyskiego o. ł.

III.

z r. 1875.

Od lat kilku zwykliśmy byli składki z diecezyi Naszej na wspomożenie Ojca Ś. zebrane przesyłać około Bożego Narodzenia, jako kolendę życzliwą od Duchowieństwa i wiernego ludu dla Namiestnika Chrystusowego. Uczyniliśmy to samo i roku zeszłego, przesyłając za pośrednictwem Nuncyatury Apostolskiej, złożoną od Kwietnia 1874. ofiarę 1300 złr. w. a., przyczem załączyliśmy najuniżeńszą prośbę do Jego Świątobliwości, która tak opiewała: „Beatissime Pater! Appropinquante Natalitia festivitate Salvatoris Nostri Dei, exemplo pastorum ad præsepe festinantium, in quo gratia, humanitas et benignitas Ipsius fulgebat, ego humillime subsignatus pastor diœcesis Premisliensis Latinorum, ad Sanctitatem Vestram, Pater Beatissime, tanquam ad Vicarium Dei in carne apparentis cum grege meo affectu filiali propero. Jesus Christus in statulo positus omni humana ope destitutus, oblata sibi a pastoribus munera accipere dignabatur.

N. 19. prez.

Ogłasza się list Ojca Ś. Piusa IX. z podziękowaniem za kolendę z diecezyi przesłaną.

Digneris itaque Pater Beatissime, qui a progenie Herodiaca et ab iniquarum legum conditoribus omni orbatus es hæreditate et possessione pias Cleri et populi mei, accipere oblationes cum votis, quatenus Illius Principis pacis, cujus vices gloriose geris in diebus Tuis multiplicetur imperium, et regnum Ipsius corroboretur in judicio et justitia. In genua provolutus Apostolicam Benedictionem pro me ac ovili meo humillime exorando persevero &c. &c. Premisliæ die 3. Decembris 1874.“

Na te życzenia otrzymaliśmy pismo następujące:

„Pius PP. IX. Venerabilis Frater salutem et Apostolicam Benedictionem! Accepimus libenter officiosam epistolam, quam pio affectu ad Nos dedisti adventante die sacra Dominicæ Nativitatis, ominans una cum tuo grege Nobis ea bona, quæ maxime optamus: nihil enim Nobis magis cordi est, quam ut Ecclesia Dei, præsenti tempestate sedata, tuta pace fruatur, et plenam de hostibus suis consequatur victoriam. Cum porro tuis faustis ominibus piam etiam largitionem adjeceris, quam tuus Clerus et Populus Fidelis in honorem Principis Apostolorum obtulit ad devotionem suam erga Nos et hanc Apostolicam Sedem declarandam, Nos non omittimus gratum Vobis animum pro hoc dilectionis officio significare, et pro filiali studio, quo Nos solari contenditis. Summum autem largitorum bonorum Deum ex corde ad præcantes, ut Tibi atque illis uberem gratiarum copiam largiatur, ac Vos in tanta temporum adversitate sua potenti protectione defendat, Apostolicam Benedictionem in pignus præcipue benevolentiæ nostræ Tibi Ven. Frater, cunctisque Clericis Laicisque Fidelibus, quibus præsides peramanter in Domino impertimus.

Datum Romæ apud S. Petrum die 30. Januarii An. 1875. Pontificatus Nostri anno Vicesimonono. Pius PP. IX. *m. p.* —

Pospieszamy z radością wielką udzielić Wam WW. Bracia to pismo Ojca Ś. Jego własnoręcznym podpisem zaopatrzone, i wzywamy, abyście je ludowi wiernemu ogłosili w tłumaczeniu, które tu zamieszczamy:

Pius, Papież IX. Wielebny Bracie, Pozdrowienie i Apostolskie Błogosławieństwo! Mile przyjęliśmy sprawozdanie Twoje, które Nam, pobożnem uczuciem wiedziony, przy zbliżającej się uroczystości Narodzenia Pańskiego nadesłałeś, życząc Nam wraz z owczarnią Twoją tych dóbr, których najbardziej pragniemy. Niczego bowiem serce Nasze tak nie pragnie, jak aby kościół po uśmierzeniu obecnej burzy, bespiecznego używał pokoju i zupełne nad wrogami swymi odniósł zwycięztwo. A ponieważ do życzeń Twoich dołączyłeś także pobożny datek, który Duchowieństwo Twoje i Lud wierny złożyli ku czci Książęcia Apostołów i na świadectwo swego przywiązania ku Nam i Tej stolicy Apostolskiej, My nie omieszkamy oświadczyć Wam wdzięczność Naszą za ten czyn miłości i za synowskie pragnienie pocieszenia Nas.

Błagając zaś całem sercem Boga, Najwyższego dóbr wszelkich dawcę, aby Tobie i im obfitość łask swoich udzielił i Was w tych czasach przykrych potężną opieką Swoją obraniał, w dowód osobliwszej przychylności Naszej, Apostolskie Błogosławieństwo Tobie Wielebny Bracie, wszystkim kapłanom świeckim i Wiernym, których jesteś Zwierzchnikiem najmiłościwiej udzielamy. Dan w Rzymie u Ś. Piotra dnia 30. Stycznia 1875., Papieztwa Naszego roku 29. Pius PP. IX. *w. r.*

Niechaj te słowa Błogosławieństwa Namiestnika Chrystusowego otworzą Niebiosa nad Dyecezyą Naszą, niechaj ztamtąd sprowadzą najobfitsze rzeki światłości miłosierdzia i zmiłowania nad nami, niechaj spoczną na sercach zatwardziałych grzeszników, aby się otworzyły do pokuty, na biednych i cierpiących, aby im dodały wytrwałości, na walczących z pokusami i płaczących za grzechy, aby ich pocieszyły, na schodzących z tego świata, aby w Panu umierali. Niechaj w rodzinach sprawią pokój i wprowadzą uczciwość, w serca dzieci wniosą cześć i miłość dla rodziców i starszych, między małżonkami utwierdzą miłość małżeńską, między kapłanami a parafianami uświęcą stosunek ojcowski, między dworami a gminami sprowadzą wzajemną cześć i stosunki patryarchalne, niechaj nareszcie wszystkich nas napełnią siłą wiary i przywiązania do Namiestnika Chrystusowego i do św. Stolicy Apostolskiej, aby nas od niej ani męczeństwo, ani prześladowanie, ani śmierć oderwać nie zdołały! A jakkolwiek tyleście już dali dowodów Waszej dla Ojca Ś. hojności, życzliwości i miłości, toć jednak z tej okazyi ſprzypomnieć Wam chcemy na JEGO smutne położenie i na wielkie potrzeby celem wspierania Wiernych sług swoich, biskupów, kapłanów, zakonów i missyonarzy w krajach pogańskich, na których utrzymanie przeznaczone fundusze, zabrane zostały przez okrutnych wrogów religii i kościoła.

W Przemyślu 15. Lutego 1875.

L. 402. Wzywa się WW. Duchowieństwo do wpływania na komitety parafialne, aby asekurowały budowle kościelne w Krakowskiem Towarzystwie wzajemnych ubespieczeń od ognia.

Otrzymaliśmy od Lwowskiej Reprezentacyi Dyrekcyi Towarzystwa Krakowskiego wzajemnych ubespieczeń od ognia projekt, do taniego ubespieczania kościołów w rzeczonem Towarzystwie. Przyrzeka pomienione Towarzystwo na lat dziesięć oprócz istniejącego już zniżenia o 20% ceny ubespieczeń od ognia budynków kościelnych w porównaniu z kosztami asekuracyi budynków takiego samego rodzaju, zniżyć taryfę o dalszych 20% pod warunkiem jeżeliby wszystkie kościoły w dyecezyi Przemyskiej zaasekurowano. Mianowicie zaś ma kosztować:

a) ubespieczenie kościołów murowanych, krytych ogniotrwałym materyałem od każdych 100 złr. deklarowanej wartości, rocznie 16 ct. a. w.

b) kościołów murowanych pod dachem drewnianym, rocznie centów 32.

c) kościołów drewnianych z gątowym dachem rocznie centów 48.

Wewnętrzne urządzenie tych kościołów ma być ubespieczone po tej samej cenie jak budynki.

Gdyby się WW. Duchowieństwu powiodło, nakłonić partye konkurujące do owej ofiary na zabespieczenie od ognia kościołów, natenczas Towarzystwo powyższe na żądanie odnośnych komitetów i na koszt ich przeprowadziłoby oszacowanie kościołów i ich

urządzenia przez swoich urzędników; police wydawanoby na rzecz ubespieczających konkurencyi parafialnych, którymby, jako osobom moralnym, przysługiwały wszystkie prawa i obowiązki statutem Towarzystwa przepisane, a oraz udział w zyskach tegoż Towarzystwa. Premia ma być opłacaną w tej agencyi Towarzystwa Krakowskiego, którą sobie dotyczący komitet parafialny obierze.

Z Konsystorza biskupiego o. ł.

W Przemyślu 15. Lutego 1875.

L. 327.

Udziela się rozporządzenie Wys. c. k. Namiestnictwa z d. 15. Styczn. 1875. L. 52994. w sprawie zapisywania aktów zejścia tutejszych mieszkańców zmarłych za granicą państwa.

Wys. c. k. Namiestnictwo wydało następujący okólnik do wszystkich Pp. c. k. Starostów w sprawie zapisywania aktów zejścia tutejszych mieszkańców zmarłych za granicą państwa: „Wielu mieszkańców wsi nadwiślańskich, poddanych Monarchii Austryackiej udaje się za granicę, mianowicie w celu zarobkowania w szczególności przy spławianiu drzewa, na tak zwany „Flis“ i tam niektórzy z nich umierają, a c. k. austryacko-węgierski Konsulat w Warszawie o ich śmierci przez władze rosyjskie donosi potem o tem dotyczącemu Starostwu, które ze swej strony uwiadamia znowu dotyczący urząd parafialny przy załączeniu lub bez załączenia otrzymanych od władz rosyjskich poświadczeń śmierci z wezwaniem zapisania wypadku śmierci w dotyczącej księdze. Zdarzały się jednak wypadki, że urzędy parafialne w skutek podobnych zawiadomień wpisywały akta śmierci zmarłych za granicą osób do swych ksiąg metrykalnych w taki sposób, jak gdyby akt zejścia obywatela austryackiego zmarłego w obcym kraju miał był miejsce tu w kraju. Ponieważ zaś duszpasterze w myśl istniejących przepisów upoważnieni są do zapisywania aktów śmierci i w metrykach parafialnych tylko w tym razie, jeżeli ciało zmarłej osoby w obrębie własnej parafii pogrzebanem zostało, a zatem akt zejścia na miejscu sprawdzonym został, przeto zechce Pan Starosta pouczyć urzędy parafialne i prowadzących metryki, aby na przyszłość w podobnych wypadkach tylko w księdze urodzonych przy pozycyi dotyczącej osoby w rubryce „uwaga“ uwidocznili dzień, rok i miejsce jej śmierci z odwołaniem się na odnośne poświadczenie śmierci lub doniesienie urzędowe, które w aktach metrykalnych także przechowane być ma i by w ogóle w takich wypadkach analogicznie sobie postępowali, jakto rozporządzeniem Ministerstwa spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami wyznań i oświaty, tudzież obrony krajowej z dnia 27. Lipca 1870. L. 10148. zakomunikowanem tutejszym reskryptem z dnia 12. Września 1870. L. 33377. względem osób popisowych zmarłych w obcem miejscu przed 23 rokiem życia swego zarządzono.“

„Przytem jednak zauważyć należy, że podobne zapiski nie mogą służyć za

„podstawę do wystawienia dla familii metryki zejścia z tego świata pewnej osoby, lecz „mogą posłużyć tylko za wskazówkę stronom interesowanym, gdzie i na jakiej drodze „będą mogły otrzymać metrykę zejścia dotyczącej osoby zmarłej za granicą państwa."

Co się do wiadomości WW. Duchowieństwa parafialnego podaje.

Z Konsystorza biskupiego o. ł.

W Przemyślu 13. Lutego 1875.

Autor niedawno wyszłej i rzeczywiście cennej książki pod tyt.: „Życie ducho- L. 592.
wne" która znalazła bardzo chętne przyjęcie u kapłanów i u pobożnych osób świeckich, Poleca się
wydaje teraz szkice z pielgrzymki swojej do ziemi świętej, którą odprawił 1872. r. Są- prenumerata na dzieło Ks.
dzimy, że znany WW. Duchowieństwu prospekt tego dzieła zachęcić powinien do przed- Dra. Józefa
płaty, zamiłowanie zaś autora w rzeczach duchownych, które z niepospolitem przedsta- Pelczara pod
wia talentem, jest rękojmią dostateczną, że się z niniejszego zadania swego wywiąże ku tyt.: „Ziemia święta
powszechnemu zbudowaniu i zadowoleniu. i Islam."

Z tych więc powodów wzywamy WW. Duchowieństwo do prenumeraty na dzieło wspomnione.

Przemyśl 25. Lutego 1875.

Zalecając WW. Duchowieństwu prenumeratę na dzieło księdza Laforeta, Dok- L. 593.
tora Teologii, b. Profesora Filozofii i Rektora Uniwersytetu Lowańskiego pod tytułem: Zaleca się
„*Dogmaty katolickie, ich wykład, dowody i obrona przeciwko zarzutom niedowiarstwa*" prenumerata na dzieło:
przełożone z francuskiego przez ks. Juliana Ołdakowskiego, kandydata Teologii, mające Dogmaty Ka-
wyjść w krótce z druku na widok publiczny, przytaczamy ustęp z przedłożonego Nam tolickie, księ-
przez W. ks. Tłumacza prospektu, jako też warunki prenumeraty dla Galicyi. dza Laforeta.

„*Dogmaty katolickie ks. Laforeta*, jest to znakomita apologia katolicyzmu, „zastósowana do ducha dzisiejszego czasu. Autor przedewszystkiem prowadzi w duchu „miłości właściwej apologecie katolickiemu, szermierkę polemiczną z racyonalistami i ma- „teryalistami a na gruncie ich własnym t. j. filozoficznym, pokonywa ich własną bronią. „Wiek XIX. chce reformować umysły i serca ludzkie w imię racyonalizmu; nic więc dzi- „wnego że wiek XIX. wydał Dogmaty katolickie, jako przeciwstawienie temuż. Racyo- „nalizm biorąc za jedyne kryteryum prawdy rozum i to jeszcze indywidualny, niweczy w „zasadzie Chrystyanizm, gdy tymczasem Dogmaty katolickie broniąc godności rozumu, „zarazem pokazują mu jego słabość i dowodzą potrzeby objawienia nadprzyrodzonego.

„Dogmaty katolickie zbijając z całą godnością i w duchu umiarkowania wszystkie syste„maty racyonalistowskie, dają nam najprawdziwszą i najjaśniejszą ideę Chrystyanizmu. Na „każdy dogmat katolicki w szczególności, autor oprócz dowodów filozoficznych, przytacza „jeszcze dowody teologiczne i historyczne. Winienem także nadmienić, że przetłumaczo„ny tekst francuzki w wielu miejscach wzbogaciłem licznemi dodatkami i objaśnieniami „stósownie do potrzeb dzisiejszego czasu. Na czele dzieła przetłumaczonego jest umieszczo„na mowa dosyć obszerna, rzucająca jasne światło na ducha niniejszego dzieła i pobudki „jakie mnie skłoniły do tejże pracy. Dla rozpowszechnienia rzeczonego dzieła, wydawać „go będę tomami, sposobem prenumeraty."

Warunki prenumeraty: Całe dzieło składać się będzie z czterech tomów. W Galicyi i w Krakowie cena całego dzieła dla prenumeratorów oznaczona na złotych reńskich dziewięć, z kosztami przesyłki na dziesięć; dla nieprenumeratorów bez kosztów przesyłki złotych reńskich dziesięć.

Prenumeratę przyjmuje wydawca i tłumacz w Płocku; księgarnia P. Krzyżanowskiego w Krakowie i księgarnia p. Czajkowskiego we Lwowie.

Można też prenumerować to dzieło u Wydawnictwa dzieł katolickich Dr. Władysława Miłkowskiego w Krakowie rynek główny Nr. 30. za cenę 10 złr. a. w.

Ofiary pobożne.

I. Dekanat Brzostecki.

Wykaz ofiar pobożnych na przyozdobienie kościołów, tudzież restauracyi podjętych około zabudowań kościelnych w roku 1874.

Brzyska. Mury zewnętrzne nowego kościoła w r. 1874. ukończone zostały i dachem pokryte, koszta ukończenia kościoła wraz z dachem przez parafian poniesione wynoszą 2349 złr.; Ks. Pleban Katyński pokrył własnym kosztem w kwocie 75 złr. dach na szpichlerzu, i zrestaurował pomieszkanie na co własnych wyłożył 40 złr.

Czermna. Ze składek po kościele dobrowolnych, oraz z kwoty ze sprzedaży korali z obrazu N. M. P. uzyskanej sprawiono: 1 kapę czerwoną za 30 złr., 1 kapę żałobną za 20 złr., 6 dużych lichtarzy drewnianych pośrebrzanych za 24 złr., 1 Statuę N. M. P. Niepokalanego poczęcia na majowe nabożeństwo za 16 złr., przerobiono cyborium kosztem 12 złr., sprawiono 3 paski do alb za 1 złr. 90 ct., 1 stułę po jednej stronie białą po drugiej fioletową za 3 złr., przerobiono drążki u baldachinu kosztem 2 złr. 20 ct., sprawiono umbraculum za 7 złr., mszał nowy za 27 złr., portatile za 5 złr. 90 ct.

Jodłowa. Do kaplicy w obrębie cmętarza przy kościele znajdującej się sprawiono

obraz N. M. P. Różańc. kosztem 15 złr. Ze składek sprawiono: kapę czerwoną za 45 złr., ornat czerwony z adamaszku jedwabnego za 40 złr., miejscowy Ks. Proboszcz sprawił dwa ornaty białe za 50 złr. i zrestaurował 4 ornaty ze składek parafialnych kosztem 70 złr.

Kołaczyce. Do kościoła sprawiono obraz Matki Boskiej Bolesnej za 60 złr. Ze składek antependium do wielkiego ołtarza za 40 złr. Cech szewski sprawił lampę przed ołtarz za 25 złr.

Szerzyny. Odnowiono ramę rzeźbioną obr. kosztem 5 złr.

Żurowa. Pokryto kościół gątami, toż samo ściany dzwonnicy, której kopuła pokryta blachą, zrestaurowano organ kosztem parafian, Ks. Pleban wiktował organmistrza przez 4 tygodnie, na blachę do pokrycia babińca dodał 10 złr. Cały koszt restauracyi kościelnych wynosił 500 złr. Na plebanii pokryto nowym gątem część dachu.

II. Dekanat Dynowski.

Nozdrzec. Pokryto kościół nowym dachem i pomalowano go przeciw zgniliźnie czarną farbą kosztem konkurencyi, która złożyła 662 złr. 50 ct. na restauracyę zewnętrzną kościoła, pobicie nowym dachem organistówki i przeniesienie trupiarni na nowy cmętarz. Ks. Pleban miejscowy sprawił ze składek piękny pająk wartości 100 złr. Michał Lewiński, organista miejscowy odnowił mały pająk wiszący przed ołtarzem Matki Bosk. W. Ludwik Skrzyński sprawił dywan przed wielki ołtarz wartości 50 złr. W. Karolina Rybczyńska ofiarowała obrus na ołtarz M. B. wartości 10 złr. i tuwalnię za 5 złr. Ks. Pleban miejscowy sprawił 2 dzwonki za 1 złr. i mszał żałobny za 3 złr. 50 ct.,

III. Dekanat Głogowski.

Dzikowiec. Postawiono organistówkę, pokryto ścieki dzwonicy cynkiem, zrestaurowano wnętrze zakrystyi przez konkurencyą kosztem 652 złr. 50 ct., sprawiono nowe organy kosztem konkurencyi za 885 złr. i postawiono ze składek dobrowolnych za 410 złr. boczny ołtarz Matki Boskiej Różańcowej.

Głogów. Zakupiono ze składek pobożnych kamienia na fundamenta pod budowę nowego kościoła za 114 złr. 52 ct., cegły 10000 sztuk za 115 złr., zapłacono za plan budowy kościoła 80 złr., do dalszych funduszów na kościół przybyło z legatu Jędrzeja Kałkowskiego 11 złr. 91 ct., z legatu Reginy Nowak komornicy 20 złr., sprawiono z ofiar dzwonki procesyonalne za 12 złr., przerobiono 3 ornaty i zrestaurowano feretron za 15 złr., W. Sędzina ofiarowała obrus na ołtarz własnej roboty.

Majdan. Ks. Proboszcz własnym kosztem przybudował ganek do plebanii zaszklony,

kosztem 60 złr., Józef Pruś sprawił ornat biały za 52 złr., ze składek sprawiono nowe ławki do kościoła za 170 złr., Ks. Proboszcz 18 ręczniczków do ołtarza za 5 złr., Józef Płaza obrus na ołtarz za 5 złr.

Mrówla. Kosztem ś. p. Proboszcza miejscowego sprawiono różne ozdoby do ołtarzy za 40 złr., a ze składek postawiono przed kościołem biust Piusa IX. kosztem 30 złr.

Przewrotne. Zrestaurowano w kościele kamienną posadzkę za 125 złr., naprawiono organ kosztem 45 złr., sprawiono 4 moździerzy za 18 złr., tuwalnię za 8 złr., chorągiew za 10 złr., JW. hr. Artur Rej darował materyał drewniany na ławki do kościoła, na szafę i podłogę do zakrystyi, którego sprowadzenie i tarcie uskuteczniono kosztem 50 złr. ze składek.

Raniżów. Pobito nowymi gątami plebanią, okolono sztachetami cmętarz około kościoła, pobito zakrystyą i rozpoczęto pobijanie kościoła. Sprawiono bursę za 8 złr.

Sędziszów. Ks. Proboszcz sprawił do pomieszkania plebańskiego wszystkie zewnętrzne okna, kosztem 35 złr. Ze składek w kościele zbieranych sprawiono dywan za 115 złr., tuwalnię za 26 złr., gierlandę na monstrancyą za 10 złr., i 6 bukietów do świec za 9 złr. Gmina Kawęczyn sprawiła 2 chorągwie za 60 złr.

Świlcza. Kosztem konkurencyi naprawiono i wystrojono organy za 70 złr.

Trzciana. Sprawiono ławki przy wielkim ołtarzu.

Spie. Na wyzłocenie kielicha zebrano 10 złr., ze składek sprawiono welum na puszkę i stułę do udzielania chrztu za 6 złr. 80 ct., kropielnicę dębową za 2 złr. 50 ct., Trąbkę mosiężną do chóru za 5 złr., Ks. Jagoda 2 paski do alb za 3 złr.

IV. Dekanat Mościski.

Husaków. Konkurencya pokryła dach nad nawą kościoła, wykończyła budynki plebańskie i sprawiła potrzebne rekwizyta kościelne kosztem 835 złr. Z składek odczyszczono malowidło ścian kościelnych kosztem 150 złr., na co ofiarowała W. Władysławowa Younga 100 złr. Wystawiono nowy ołtarz wielki kosztem 1141 złr., na co ofiarowali JW. Gromnicki z Łaskowic 500 złr., rodzina ś. p. Piotra Smarzewskiego 300 złr., W. Smalawski, dziedzic Winnik 250 złr. Odnowiono boczny ołtarz M. B. i sprawiono nowy obraz Niepokalanego Poczęcia za 109 złr., na co złożyli znaczniejsze dary: W. Łodyńska 10 złr., W. Władysławowa Younga 5 złr., ś. p. Piotr Smarzewski 5 złr., Wakuniowa mieszczanka 6 złr., Jan Swatkiewicz 3 złr., Gawor 10 złr. Sprawiono dwie chorągwie: białą za 85 złr., niebieską za 81 złr., osłonę na ambonę za 10 złr., szlak do obrusa za 4 złr.

JW. Kazimierzowa hr. Drohojowska sprawiła czarną kapę aksamitną wartości 75 złr., czerwony ornat aksamitny wartości 70 złr., niebieski ornat jedwabny i białe antepedium do wielkiego ołtarza własnej roboty razem wartości 120 złr., JW. Józef hr. Drohojowski ofiarował 12 pozłacanych dwuramiennych Zacheuszków wartości 15 złr. Sprawiono czarny ornat za 41 złr., na co ofiarowała W. Władysławowa Younga 30 złr., panna Kowalska 10 złr., oprócz tego W. Władysławowa Younga kupiła sztukę płótna na bieliznę kościelną i ofiarowała do ołtarza M. Boskiej antepedium i poduszkę niebieską własnej roboty, razem wartości 50 złr., Gawor sprawił 6 lichtarzy platerowanych do wielkiego ołtarza kosztem 152 złr.

Krukienice. Pomalowano kościół, odnowiono i pozłocono ołtarze kosztem 2000 złr., na co ofiarował Najjaśniejszy Pan Cesarz Franciszek 300 złr., Cesarz Ferdynand 200 złr., a WJ. Ks. Romański oprócz niniejszych składek resztę dołożył. Oprócz tego ks. Romański zrestaurował znacznym nakładem własnym plebanię i budynki ekonomiczne, sprawił 4 ornaty za 250 złr., pająk bronzowy z szklannemi pryzmami za 40 złr., mszał duży i mały. Feliks Kuderowicz organista sprawił 6 lichtarzy cynowych za 65 złr., i nowy obraz olejny Serca Pana Jezusa za 35 złr., JW. Zygmuntowa hr. Drohojowska ofiarowała antepedium do wielkiego ołtarza własnej roboty.

Miżyniec. JO. Hieronim ks. Lubomirski sprawił kir do katafalku, żałobne antepedium, opony do okien i na tabernakulum, trumnę drewnianą pokrytą czarną ceratą z białemi gwoździkami kosztem przeszło 200 złr., wystawił kaplicę murowaną z obrazem Matki B. Częstochowskiej za 1000 złr., przyozdabiał kwiatami i oświecał lampami drugą kaplicę obok pałacu przez cały miesiąc Maj, gdzie się ludzie schodzili na nabożeństwo majowe; odnowił stary obraz Matki B. Bolesnej wyjęty z ołtarza za 30 złr., do którego pani Emilia Markiewiczowa sprawiła postument i stół dębowy. Sprawiono do ołtarza nowy obraz Matki B. Wniebowzięcia za 90 złr., na co ofiarowała p. Markiewiczowa wdowa 50 złr., Katarzyna Tymiczka 20 złr., Anna Pieczonkowa 20 złr., taż p. Markiewiczowa sprawiła firanki do wielkiego ołtarza i antepedium z czerwonego sukna za 60 złr., a bractwo Ś. Trójcy sprawiło 3 róże pozłacane do wymienionych firanek za 5 złr. i szlak do obrusa za 8 złr.. W. Gostyńska Ksawera sprawiła krzesło poręczowe i dwa taborety do celebry. PP. Oficialiści sprawili figurę Zmartwychwstania P. J. Ch. za cenę 20 złr., Grzegórz Bobko kołodziej sprawił dwie urny toczone z drzewa na kwiaty, a Julia żona jego ofiarowała chustkę tybetową na antependia wartości 6 złr. Pani E. Markiewiczowa dała ozłocić Baranka Bożego na tabernakulum za 15 złr. Ks. Głodkiewicz pleban sprawił 12 puryfikaterzów i dał pozłocić 3 krzyże żelazne za 6 złr. Konkurencya parafialna wystawiła nową stodołę za 699 złr. i poszyła szpichlerz za 113 złr.

Michałówka. Ks. Proboszcz Fedonowicz sprawił kanony z ramami do dwóch ołtarzy za 5 złr.

Mościska. Wystawiono nowy ołtarz wielki i sprawiono nowy obraz Matki Boskiej za 1800 złr., na co ofiarowali: JW. Gromnicki z Łaskowic 400 złr., Królowa, włościanka z Zakościela 300 złr., a reszta z składek parafian. P. Rawicki Feliks, mieszczanin sprawił monstrancyę za 125 złr., Magdalena Ziober z Zakościela pacyfikał za 25 złr., Ks. Kurek, wikary dał wyzłocić puszkę na Sanctissimum i sprawił waskulum na wodę; P. Zygmunt Gajewski sprawił 14 lichtarzy mosiężnych za 132 złr., JW. hr. Borkowska ofiarowała biały ornat z krzyżem czerwonym własnej roboty. Bractwo różańcowe sprawiło nowe drzwi wielkie za 100 złr. Ze składek sprawiono 5 nowych okien w kościele za 370 złr. Konkurencya wystawiła nowe budynki ekonomiczne, a Ks. Stojałowski proboszcz miejscowy, zrestaurował własnym kosztem budynek mieszkalny.

Myślatycze. Wystawiono nową plebanię, na którą konkurencya złożyła 1800 złr., a Ks. Kulczycki, proboszcz miejscowy dołożył ze swego 2000 złr., oprócz tego wystawił własnym kosztem stodołę za 680 złr., pobił gątem zakrystyą za 8 złr., sprawił bieliznę kościelną za 3 złr., i sprowadził dla kościoła mszał duży i mały. W. Rozborski dał pozłocić własnym kosztem dwa kielichy.

Pnikut. Ze składek parafian pomalowano olejno kościół, wyzłocono ołtarze, sprawiono nowe okna i nową podłogę, wystawiono nowy chór razem za 2000 złr. Sprawiono nowy organ za 600 złr., Ks. Jakubowski, proboszcz miejscowy sprowadził mszał duży i mały.

Radenice. JW. hr. Bilska sprawiła welum za 20 złr. i poduszkę na ołtarz za 10 złr., Ks. Korzekwa, proboszcz miejscowy sprawił sukienkę na Sanctissimum za 18 złr.

Radochońce. Wystawiono nową plebanię, na którą złożyli parafianie 1200 złr., a patron dał materyał; wystawiono nową stodołę, na którą parafianie złożyli 50 złr., a patron dał materyał. Wystawiono nowy ołtarz wielki, na który ofiarował JW. Gromnicki z Łaskowic 300 złr., a Ks. Żaba dawał wikt rzemieślnikom. Sprawiono organy za 170 złr., JW. Kazimierzowa hr. Drohojowska ofiarowała ornat czerwony własnej roboty; Ks. Żaba sprawił dwie ławki dębowe z baldachimami przed wielkim ołtarzem za 120 złr., sprawił mszał duży i mały, teologię moralną i kazuistykę Gourego, pismo św. Wujka oprawne za 5 złr. i żywoty św. 2 tomy oprawne za 6 złr., i ofiarował dla biblioteki parafialnej wymienione książki.

V. Dekanat Jaworowski.

Bruchnal. Feretron św. Trójcy ze składek za 105 złr., baldachim nowo pokryty kosztem JW. Zofii hr. Fredrowej — nakład 20 złr.

Milczyce. Jks. Proboszcz uskutecznił reparacyę ornatów własnym kosztem 45 złr.

Mużyłowice. Sprawiono ze składek parafian ornat fioletowy za 26 złr., odnowiono 2. obrazy za 24 złr., zaś w darze otrzymano od Lwowskiego Bractwa Najśw. Sakramentu ornat biały, stułę do chrztu, 4. humerały, 2. korporały i 3 palki w łącznej wartości 40 złr.

Jaworów. Nakładem Przew. ks. Kanonika Pniewskiego, wyzłocono dwa kielichy, pobito dach na kuchni nowym gątem, zrestaurowano 14. sążni parkanu, do którego dano nowe słupy dębowe.

Stojańce. Ołtarz wielki został odnowiony kosztem 525 złr., w połowie przez parafian, zaś w drugiej połowie przez Proboszcza poniesionym. Ołtarz boczny odnowiony za 210 złr. ze składek parafian, do których Proboszcz 50 złr. dołączył.

VI. Dekanat Przemyski zamiastowy.

Ujkowice. Ks. Proboszcz sprawił dwa mszały, jeden in fol. drugi in 4° ozdobnie oprawne. — W. Ludmila Korypska, ofiarowała poduszkę i kwiaty na wielki ołtarz. Przebudowano stodołę 24° długą nakładem konkurencyi w kwocie 755 złr. 70 kr., Ks. Proboszcz dobudował 6° własnym kosztem; — i przestawiono szpichlerz.

VII. Dekanat Rzeszowski.

Boguchwała. Nakładem Ks. Plebana stanął boczny ołtarz N. M. P. za 350 złr., Bractwo sprawiło dwa antepedia za 30 złr., W. Dorota Straszewska ofiarowała poduszkę wartości 15 złr., Maryanna Szostkowna 6 świec z bukietami za 3 złr.

Chmielnik. Walenty Rypyst legował 50 złr. na ornat i kapę czarną. Sroczyna Agata 20 złr., Jadwiga Kawalcowa 60 złr., Parafianie złożyli 160 złr., do których Pleban miejscowy dodał 20 złr., Ks. Pleban kosztem swoim wybił drugi wchód do kościoła za 20 złr., sprawił do zakrystyi komodę za 22 złr. 56 ct., kanony do 2 ołtarzy za 7 złr. — Otrzymawszy 9 sosien od W. Kolatorki, z tych jako i z innych materyałów obił zewnętrzną stronę domu mieszkalnego, wybudował nową drewutnię, przebudował stajnie, przestawił szopy, wszystko nakładem swoim 267 złr. 36 ct. Nadto konkurencya postawiła organistówkę kosztem 460 złr., ofiarowała na restauracyę organów 30 złr., Ks. Pleban dołożył

10 złr., przebudowano szpichlerz nakładem 69 złr. na materyały, a Ks. Pleban dołożył z swej strony 25 złr. 50 ct.

Hyżne. Sprawiono kapę za 40 złr.

Krasne. Ze składek sprawiono chorągiew za 15 złr., Walenty Dudek włościanin z Strażowa stacye męki Pańskiej za 170 złr., W. Szarkowa obrus za 5 złr., drugi mniejszy za 3 złr.; kosztem konkurencyi wystawiono dom plebański, zrestaurowano stodołę, wozownię i drewutnię nakładem 1595 złr.

Lubenia. Bractwo sprawiło ornat za 44 złr.

Łąka. Przybyły 2 ornaty za 51 złr., na które złożyli Jan Gaweł 20 złr., Marcin Siwy 16 złr., Helena Klub 14 złr., kapę pokryto kosztem Ks. Plebana.

Malawa. W. Maryanna Bobowska albę wartości 10 złr., ze składek wyzłocono 2 kielichy i 2 pateny za 30 złr. Pokryto dach na zakrystyi, na co gąty ofiarował W. Kolator resztę gmina dodała 30 złr. Wyłącznym kosztem J.W. hrabstwa Ostrowskich odbudowano szpital dla ubogich o 2 izbach i 3 komórkach; organistówkę o 2 izbach i szpiżarce, nie licząc materyału drzewnego murarska robota tych budynków kosztowała 406 złr. 55 ct., ciesielska 70 złr. Pleban własnym kosztem 20 złr., postawił na plebanii 2 nowe piece; do kościoła sprawił 2 kropidła za 1 złr.

Słocina. Ks. Proboszcz odzłocił 3 kielichy kosztem 45 złr.

Staromieście. Odnowiono kaplicę N. M. P. kosztem Bractwa 125 złr., a Ks. Pleban dodał 20 złr., odnowiono obraz N. M. P. kosztem Bractwa za 21. złr., sprawiono kwiaty na przyozdobienie ołtarza kosztem Bractwa i Ks. Plebana za 21 złr., Ks. Pleban zrestaurował dzwonnicę kosztem 8 złr., konkurencya postawiła organistówkę za 900 złr., Ks. Pleban dołożył 80 złr. Postawiono nową stodołę, na którą Ks. Pleban wyłożył 420 złr., z funduszu rezerwowego 200 złr., a W. Jędrzejowicz z Zaczernia 100 złr. Drugą szopę postawił Ks. Pleban za 95 złr., zrestaurował plebanią kosztem 42 złr., zaasekurował budynki za 34 złr. 52 ct.

Stobierna. Maryanna Lechowa sprawiła chorągiew za 115 złr.; ze składek dekoracye do grobu Pańsk. za 30 złr., baldachim za 50 złr., feretron ze składek młodzieży żeńskiej za 30 złr. i 2 stuły; W. Marya Jędrzejowiczowa ofiarowała albę wartości 30 złr. Ks. Pleban kosztem własnym 50 złr. wystawił szopę.

Zgłobień. Andrzej Lelek ofiarował kielich za 75 złr., Ks. Pleban dodał 8 złr. 50 ct. Wa Lud. Straszewska ofiarowała światło na ołtarz N. M. P. — P. Męska 10 bukietów do świec, również Paweł Trzemeski 10 bukietów; Katarzyna Znamierowska obrus haftowany.

VIII. Dekanat Strzyżowski.

Błażowa. Bractwo różańcowe sprawiło ołtarz za 450 złr. i chorągiew za 20 złr., Ks. Proboszcz albę za 12 złr.

Czudec. Konkurencya na restauracyą budynków mieszkalnych dla sług kościelnych wydała 203 złr. 43 ct., Bractwo róż. sprawiło antepedium za 98 złr.

Dobrzechów. Ks. Proboszcz sprawił ornat za 45 złr.

Futoma. Andrzej Indyk gospodarz, ofiarował kielich metalowy, ornat i kapę białą, tudzież 2 chorągwie razem za 200 złr.

Gwoźnica. Sprawiono chrzcielnicę, krzyż, lampę i 6 lichtarzów drewnianych ze składek za 31 złr.

Lutcza. Nieznany dawca ofiarował puszkę z chińsk. srebra, korporały i puryfikaterze wartości 50 złr., Ks. Proboszcz dywan za 18 złr., W. Witkowska poduszkę na ołtarz za 12 złr., Urbanka obrus za 8 złr., Regina Urbanka obrus za 6 złr., W. Garlicka welum na puszkę za 8 złr. Ze składek sprawiono: kanony, puszki do chorych, wyzłocono 2 kielichy, krzyż ręczny, łącznie za 46 złr.

Połomyja. Gmina Baryczka sprawiła ornat za 95 złr., W. Puchalska parę obrusów, naprawiła dwa ornaty i kapę razem za 25 złr. Ze składek sprawiono albę i drobniejszą, bieliznę za 33 złr. Konkurencya wydała na restauracyą wikaryi 180 złr.

Strzyżów. Ze składek sprawiono stacye męki Pańsk. za 155 złr. W. Wołkowicka ofiarowała: ampułki i tacę z chińsk. srebra, takiż krzyż ręczny i obrus razem za 38 złr. W. Skrzyńska obrus za 7 złr. Wielb. Siostry Felicianki ofiarowały ornat biały własnej roboty, zasłonę do Najśw. Sakram., obrus i szlak do alby, palki, korporały i puryfikaterze razem wartości 86 złr. Konkurencya na restauracyę folwarku wydała 61 złr. 80 ct. i asekuruje budynki.

Z innych Dekanatów nie nadeszły jeszcze sprawozdania.

Do pozostałej, a Kur. VII. z r. 1874. wykazanej sumy 17 złr. 38 ct. przybyło: Ks. Rogoziewicz ofiarował 10 złr., parafia Haczowska 20 złr., parafia Żurawicka z Proboszczem 6 złr., JW. Ks Olcyngier 10 złr., składka w Tyczynie 8 złr. $43^{1}/_{2}$ ct., Ks. Sulikowski 10 złr., Ks. Ciesielski 6 złr., Ks. Cybulski 5 złr., Ks. Miziewicz z parafianami 4 złr., Ks. Bogucki 1 złr. 72 ct., parafianie w Łące 3 złr. 28 ct., Ks. Krzanowicz 1 złr. 54 ct., Ks. Zaradzki 2 złr., Ks. Węgrzynowski 1 złr. 50 ct., Ks. Kotecki 1 złr., parafia z Borku Świętopietrze.

6 złr. $2^1/_2$ ct., Ks. Weissenbach 1 złr., Ks. Wojtynkiewicz z parafianami 10 złr., parafia Sieniawa 22 złr. 81 ct., Ks. Hebda 2 złr. 34 ct., Ks. Madejski 2 złr. 10 ct., Ks. Czaporowski St. 3 złr., Ks. Switalski 2 złr., KKs. Bukowski i Tereszkiewicz a 50 ct. Ks. Reichenbach 10 ct., Ks. Józ. Karpiński 1 złr., Krościenko 35 złr., Wrocanka 4 złr., KKs. Machowski i Wojnar Józ. a 50 ct., Ks. Textorys z parafianami 24 złr., Ks. Łacheta 1 złr., Sanok 18 złr., Grabownica 5 złr., Besko 3 złr., Niebieszczany 5 złr., Nowotaniec 3 złr., Trześniów 25 złr. 5 ct., Bukowsko 1 złr., Ks. Piękosz 1 dukat i 25 złr., Duchowieństwo i parafianie w Rzepienniku biskupim 21 złr., parafia Siedliska 10 złr., Rozenbark 5 złr., parafia Czermna z Plebanem 8 złr., Ks. Gonet 5 złr., Księża na rekolekcyach w Starejwsi zgromadzeni 30 złr. *Razem: 1 dukat w złocie i 388 złr. 28 ct.*

Składki na misyą w Bułgaryi.

Do wykazanej w Kur. VII. z r. 1874. kwoty 12 złr. 25 ct. przybyło: Z dekanatu Zmigrodzkiego 6 złr. 80 ct., Parafia Żurawicka z Ks. Proboszczem ofiarowała 5 złr. KKs. Sulikowski 2 złr., Cybulski 5 złr., Krzanowicz 1 złr., Wojtynkiewicz 2 złr., Zaradzki 1 złr., Węgrzynowski 1 złr. 50 ct., Ks. Olcyngier 2 złr., Ks. Hebda 25 ct., Ks. Madejski 20 ct., Ks. Czaporowski St. 40 ct., KKs. Tereszkiewicz, Reichenbach, Switalski po 10 ct., Ks. Bukowski 20 ct., Ks. Józef Karpiński 1 złr., Ks. Biegański 61 ct., Krościenko 5 złr., KKs. Mazankiewicz i Piękosz po 50 ct. *Ogólna suma:* 47 złr. 51 ct.

Na misye w Oryencie.

Do wykazanej w Kur. VII. z r. 1874. sumy 5 złr. 68 ct., przybyło: Ks. Hebda ofiarował 25 ct., KKs. Madejski i Bukowski po 20 ct., Ks. Czaporowski St. 40 ct., KKs. Reichenbach, Switalski, Tereszkiewicz po 10 ct. *Ogólna suma:* 7 złr. 3 ct.

Na misye w Afryce.

Do wykazanej w Kur. VII. z r. 1874. 12 złr. 93 ct. przybyło: Ks. Sulikowski ze Słoc. ofiarował 2 złr., Ks. Hebda 25 ct., Ks. Czaporowski St. 40 ct., KKs. Bukowski i Madejski po 20 ct. KKs. Tereszkiewicz, Switalski po 10 ct., Ks. Reichenbach 5 ct., Krościenko 50 ct., KKs. Piękosz i Mazankiewicz po 50 ct., *Ogólna suma*: 17 złr. 73 ct.

Na misye w Ameryce.

Do wykazanej w Kur. VII. z r. 1874. sumy 12 złr. 43 ct., przybyło: Ks. Sulikowski ze Słoc. ofiarował 2 złr., Ks. Hebda 25 ct., Ks. Czaporowski St. 40 ct., KKs. Madejski i Bukowski po 20 ct., KKs. Tereszkiewicz, Switalski a 10 ct., Ks. Reichenbach 5 ct., Ks. Flaiszman 1 złr., Ks. Mazankiewicz i Ks. Piękosz po 50 ct., Ks. Kloczkowski 60 ct. *Ogólna suma*: 18 złr. 33 ct.

Do wykazanej w Kur. VII. z r. 1874. sumy 33 złr. 70½ ct. przybyło: Ks. Hebda ofiarował 25 ct., KKs. Bukowski i Madejski po 20 ct., Ks. Stanisław Czaporowski 40 ct. KKs. Tereszkiewicz, Switalski i Reichenbach po 10 ct., Krościenko 50 ct., KKs. Piękosz i Mazankiewicz po 50 ct. — *Ogólna suma*: 36 złr. 55½ ct.

Na grób Pański w Jerozolimie.

W Przemyślu 23. Lutego 1875.

Maciej,
Biskup.

Z Konsystorza biskupiego o. ł.

W Przemyślu 26. Lutego 1875.

Ks. Ignacy Łobos.
Kanonik-Kanclerz.

JASŁO.

Czcionkami Lud. Dyonizego Stægera, 1875.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII

DIVINA PROVIDENTIA

PAPAE IX.

EPISTOLA ENCYCLICA

AD OMNES PATRIARCHAS PRIMATES ARCHIEPISCOPOS EPISCOPOS ALIOSQUE LOCORUM ORDINARIOS GRATIAM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES ET AD CHRISTIFIDELES UNIVERSOS.

PIUS PP. IX.

VENERABILES FRATRES ET DILECTI FILII SALUTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Gravibus Ecclesiae et huius saeculi calamitatibus ac divini praesidii implorandi necessitate permoti, nunquam Nos Pontificatus Nostri tempore excitare praetermisimus christianum populum, ut Dei Maiestatem placare et caelestem Clementiam sanctis vitae moribus, poenitentiae operibus, et piis supplicationum officiis promereri adniteretur. In hunc finem pluries spirituales indulgentiarum thesauros Apostolica liberalitate Christi fidelibus reseravimus, ut inde ad veram poenitentiam incensi et per reconciliationis sacramentum a peccatorum maculis expiati ad thronum gratiae fidentius accederent, ac digni fierent ut eorum preces benigne a Deo exciperentur. Hoc autem uti alias, sic praesertim occasione Sacrosancti Oecumenici Vaticani Concilii praestandum censuimus, ut gravissimum opus ad Ecclesiae universae utilitatem institutum, totius pariter Ecclesiae precibus apud Deum adiuvaretur, ac suspensa licet ob temporum calamitates eiusdem Concilii celebra-

tione, Indulgentiam tamen in forma Iubilaei consequendam ea occasione promulgatam, in sua vi, firmitate, et vigore manere, uti manet adhuc, ad populi fidelis bonum ediximus et declaravimus. Verum procedente miserorum temporum cursu, adest iam annus septuagesimus quintus supra millesimum octingentesimum, annus nempe qui sacrum illud temporis spatium signat, quod sancta maiorum nostrorum consuetudo, et Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum instituta universalis Iubilaei solemnitati celebrandae consecrarunt. Quanta Iubilaei annus, ubi tranquilla Ecclesiae tempora illum rite celebrari annuerunt, veneratione et religione sit cultus vetera ac recentiora historiae monumenta testantur; habitus enim semper fuit uti annus salutaris expiationis totius christiani populi, uti annus redemptionis et gratiae, remissionis et indulgentiae quo ad hanc Almam Urbem Nostram et Petri Sedem ex toto orbe concurrebatur, et fidelibus universis ad pietatis officia excitatis cumulatissima quaeque reconciliationis et gratiae praesidia in animarum salutem offerebantur. Quam piam sanctamque solemnitatem hoc ipsum nostrum saeculum vidit, cum nempe Leone XII fel. record Praedecessore Nostro Iubilaeum anno 1825. indicente, tanto christiani populi fervore hoc beneficium exceptum fuit, ut idem Pontifex perpetuum in hanc Urbem peregrinorum per totum annum concursum adfuisse, et religionis, pietatis, fidei, caritatis, omniumque virtutum splendorem in ea mirifice eluxisse gratulari potuerit. Utinam ea nunc Nostra et civilium ac sacrarum rerum conditio esset, ut quam Iubilaei maximi solemnitatem anno huius saeculi 1850. occurrentem, propter luctuosam temporum rationem Nos omittere debuimus, nunc saltem feliciter celebrare possemus iuxta veterem illum ritum et morem, quem Maiores nostri servare consueverunt! At, Deo sic permittente, non modo non sublatae sed auctae magis in dies sunt magnae illae difficultates, quae tunc temporis Nos ab indicendo Iubilaeo prohibuerunt. Verumtamen reputantes Nos animo tot mala quae Ecclesiam affligunt, tot conatus hostium eius ad Christifidem ex animis revellendam, ad sanam doctrinam corrumpendam et impietatis virus propagandum conversos, tot scandala quae in Christo credentibus ubique obiiciuntur, corruptelam morum late manantem, ac turpem divinorum humanorumque iurium eversionem tam late diffusam tot fecundam ruinis, quae ad ipsum recti sensum in hominum animis labefactandum spectat; ac considerantes in tanta congerie malorum, maiori etiam Nobis pro Apostolico Nostro munere curae esse debere, ut fides, religio ac pietas muniatur ac vigeat, ut precum spiritus late foveatur, et augeatur, ut lapsi ad cordis poenitentiam et morum emendationem excitentur, ut peccata, quae iram Dei meruerunt, sanctis operibus redimantur, quos ad fructus maximi Iubilaei celebratio praecipue dirigitur; pati Nos non debere putavimus, ut hoc salutari beneficio, servata ea forma, quam temporum conditio sinit, christianus populus hac occasione destitueretur, ut inde confortatus spiritu in viis iustitiae in dies alacrior incedat, et expiatus culpis facilius ac uberius divinam propitiationem et veniam assequatur. Excipiat igitur universa Christi militans Ecclesia voces Nostras, quibus ad eius exaltationem, ad Christiani populi sanctificationem et ad Dei gloriam universale maximumque Iubilaeum integro anno 1875. proxime insequenti duraturum indicimus annunciamus et promulgamus; cuius Iubilaei causa et intuitu superius memoratam indulgentiam occasione Vaticani Concilii in forma Iu-

bilaei concessam, ad beneplacitum Nostrum ei huius Apostolicae Sedis suspendentes ac suspensam declarantes, caelestem illum thesaurum latissime recludimus, quem ex Christi Domini eiusque Virginis Matris omniumque sanctorum meritis passionibus ac virtutibus comparatum, auctor salutis humanae dispensationi Nostrae concredidit.

Itaque Dei misericordia et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, ex suprema ligandi atque solvendi, quam Nobis Dominus, licet immeritis, contulit potestate, omnibus et singulis Christifidelibus, tum in alma Urbe Nostra degentibus, vel ad eam advenientibus, tum extra Urbem praedictam in quacumque mundi parte existentibus, et in Apostolicae Sedis gratia et obedientia manentibus, vere poenitentibus et confessis et sacra communione refectis, quorum primi BB. Petri et Pauli nec non S. Ioannis Lateranensis et S. Mariae Maioris de Urbe Basilicas semel saltem in die per quindecim continuos aut interpolatos dies sive naturales sive etiam ecclesiasticos, nimirum a primis vesperis unius diei usque ad integrum ipsius subsequentis diei vespertinum crepusculum computandos, alteri autem Ecclesiam ipsam Cathedralem seu maiorem, aliasque tres eiusdem Civitatis aut loci sive in illius suburbiis existentes ab Ordinariis locorum vel eorum Vicariis aliisve de ipsorum mandato, postquam ad illorum notitiam hae Nostrae litterae pervenerint, designandas, semel pariter in die per quindecim continuos aut interpolatos dies, ut supra, devote visitaverint, ibique pro Catholicae Ecclesiae et huius Apostolicae Sedis prosperitate et exaltatione, pro extirpatione haeresum, omniumque errantium conversione, pro totius Populi Christiani pace et unitate ac iuxta mentem Nostram pias ad Deum preces effuderint, ut plenissimam anni Iubilaei omnium peccatorum suorum indulgentiam, remissionem et veniam, annuo temporis spatio superius memorato semel consequantur, misericorditer in Domino concedimus et impertimus, annuentes, etiam ut haec indulgentia animabus quae Deo in caritate coniunctae ex hac vita migraverint, per modum suffragii applicari possit ac valeat.

Navigantes vero et iter agentes, ut, ubi ad sua domicilia seu alio ad certam stationem se receperint, suprascriptis peractis et visitata totidem vicibus Ecclesia Cathedrali vel maiori, aut Parochiali loci eorum domicilii seu stationis huiusmodi, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant. Nec non praedictis locorum Ordinariis ut cum Monialibus oblatis aliisque puellis aut mulieribus sive in Monasteriorum clausura, sive in aliis religiosis aut piis domibus et communitatibus, vitam ducentibus, Anachoretis quoque et Eremitis, ac aliis quibuscumque tam laicis, quam ecclesiasticis personis saecularibus, vel regularibus in carcere, aut captivitate existentibus, vel aliqua corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, quominus supra expressas visitationes exequi possint, super praescriptis huiusmodi visitationibus tantummodo; cum pueris autem, qui nondum ad primam Communionem admissi sint etiam super Communione huiusmodi dispensare, ac illis omnibus, et singulis sive per se ipsos, sive per eorum, earumque regulares Praelatos aut superiores, vel per prudentes Confessarios alia pietatis, charitatis aut religionis opera in locum visitationum huiusmodi seu respective in locum sacramentalis Communionis praedictae ab ipsis adimplenda praescibere; atque etiam Capitulis et Congregationibus tam saecularium, quam regularium, sodalitatibus, confraternitatibus, universitatibus, seu collegiis

quibuscumque Ecclesias huiusmodi processionaliter visitantibus, easdem visitationes ad minorem numerum pro suo prudenti arbitrio reducere possint ac valeant, earumdem tenore praesentium concedimus pariter et indulgemus.

Insuper iisdem Monialibus, earumque novitiis, ut sibi ad hunc effectum Confessarium quemcumque ad excipiendas Monialium confessiones ab actuali Ordinario loci, in quo earum monasteria sunt constituta, approbatum; caeteris autem omnibus et singulis utriusque sexus Christifidelibus tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus, et cuiusvis ordinis, congregationis, et instituti etiam specialiter nominandi regularibus licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad eumdem effectum eligere possint quemcumque Presbyterum Confessarium tam saecularem, quam cuiusvis etiam diversi ordinis, et instituti regularem ab actualibus pariter Ordinariis, in quorum civitatibus, dioecesibus, et territoriis confessiones hujusmodi excipiendae erunt, ad personarum saecularium confessiones audiendas approbatum, qui intra dictum anni spatium illas, et illos, qui scilicet praesens Iubilaeum consequi sincere et serio statuerint, atque ex hoc animo ipsum lucrandi, et reliqua opera ad id lucrandum necessaria adimplendi ad confessionem apud ipsos peragendam accedant, hac vice, et in foro conscientiae dumtaxat ab excommunicationis, suspensionis, et aliis Ecclesiasticis sententiis, et censuris a iure vel ab homine quavis de causa latis seu inflictis, etiam Ordinariis locorum et Nobis seu Sedi Apostolicae, etiam in casibus cuicumque, ac Summo Pontifici, et Sedi Apostolicae speciali licet forma reservatis, et qui alias in concessione quamtumvis ampla non intelligerentur concessi, nec non ab omnibus peccatis, et excessibus quatumcumque gravibus et enormibus, etiam iisdem Ordinariis, ac Nobis et Sedi Apostolicae, ut praefertur, reservatis, iniuncta ipsis poenitentia salutari, aliisque de iure iniungendis absolvere; nec non vota quaecumque etiam iurata ac Sedi Apostolicae reservata (castitatis, religionis, et obligationis, quae a tertio acceptata fuerint, seu in quibus agatur de praeiudicio tertii semper exceptis, nec non poenalibus, quae praeservativa a peccato nuncupantur, nisi commutatio futura iudicetur eiusmodi, ut non minus a peccato committendo refraenet, quam prior voti materia) in alia pia et salutaria opera commutare, et cum poenitentibus huiusmodi in sacris ordinibus constitutis etiam regularibus super occulta irregularitate ad exercitium eorumdem ordinum, et ad superiorum assecutionem ob censurarum violationem dumtaxat contracta dispensare possint et valeant, eadem auctoritate, et Apostolicae benignatis amplitudine concedimus et indulgemus.

Non intendimus autem per praesentes super aliqua alia irregularitate vel publica vel occulta, seu defectu aut nota, aliave incapacitate, aut inhabilitate quoquomodo contractis dispensare, vel aliquam facultatem tribuere super praemissis dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi etiam in foro conscientiae; neque etiam derogare Constitutioni cum opportunis declarationibus editae a fel. record. Benedictio XIV. Praedecessore Nostro incipien. *Sacramentum poenitentiae* sub datum kalendis Iunii anno Incarnationis Dominicae 1741. Pontificatus sui anno primo. Neque demum easdem praesentes iis qui a Nobis et Apostolica Sede, vel ab aliquo Praelato, seu Iudice ecclesiastico nominatim excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententias et censuras incidisse de-

clarati, vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus anni praedicti satisfecerint, et cum partibus, ubi opus fuerit, concordaverint ullo modo suffragari posse, aut debere.

Caeterum si qui post inchoatum huius Iubilaei consequendi animo praescriptorum operum implementum morte praeventi praefinitum visitationum numerum complere nequiverint, Nos piae promptaeque illorum voluntati benigne favere cupientes, eosdem vere poenitentes, et confessos, ac sacra Communione refectos praedictae Indulgentiae et remissionis patricipes perinde fieri volumus, ac si praedictas Ecclesias diebus praescriptis reipsa visitassent. Si qui autem post obtentas vigore praesentium absolutiones a censuris, aut votorum commutationes, seu dispensationes praedictas, serium illud ac sincerum ad id alias requisitum propositum eiusdem Iubilaei lucrandi, ac proinde reliqua ad id lucrandum necessaria opera adimplendi mutaverint, licet propter id ipsum a peccati reatu immunes censeri vix possint; nihilominus huiusmodi absolutiones, commutationes, et dispensationes ab ipsis cum praedicta dispositione obtentas in suo vigore persistere decernimus ac declaramus.

Praesentes quoque litteras per omnia validas et efficaces existere suosque plenarios effectus ubicumque per locorum Ordinarios publicatae et exequutioni demandatae fuerint, sortiri et obtinere, omnibusque Christifidelibus in Apostolicae Sedis gratia et obedientia manentibus in huiusmodi locis commorantibus, sive ad illa postmodum ex navigatione et itinere se recipientibus plenissime suffragari volumus, atque decernimus: non obstantibus de Indulgentiis non concedendis ad instar, aliisque Apostolicis, et in universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis editis constitutionibus, ordinationibus, et generalibus seu specialibus absolutionem, seu relaxationum, ac dispensationum reservationibus, nec non quorumcumque etiam Mendicantium, et Militarium ordinum, congregationum, et institutorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, legibus, usibus, et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, et literis Apostolicis eisdem concessis, praesertim in quibus caveatur expresse, quod alicuius ordinis, congregationis, et instituti huiusmodi professores extra propriam religionem peccata sua confiteri prohibeantur. Quibus omnibus et singulis etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, et individua mentio facienda, vel alia exquisita forma ad id servanda foret, huiusmodi tenores pro insertis, et formas pro exactissime servatis habentes pro hac vice, et ad praemissorum effectum dumtaxat plenissime derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Dum vero pro Apostolico munere quo fungimur, et pro ea sollicitudine qua universum Christi gregem complecti debemus, salutarem hanc remissionis et gratiae consequendae opportunitatem proponimus, facere non possumus, quin omnes Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, aliosve Ordinarios locorum, Praelatos sive ordinariam localem iurisdictionem in defectu Episcoporum et Praelatorum huiusmodi legitime exercentes, gratiam et communionem Sedis Apostolicae habentes, per nomen Domini Nostri et omnium Pastorum Principis Iesu Christi enixe rogemus et obsecremus, ut populis fidei suae commissis tantum bonum annuncient, summoque studio agant, ut fideles omnes per poenitentiam Deo reconciliati Iubilaei gratiam in animarum suarum lucrum utilitatemque

convertant. Itaque Vestrae imprimis curae erit, Venerabiles Fratres, ut implorata primum publicis precibus Divina Clementia ad hoc ut omnium mentes et corda sua luce et gratia perfundat, opportunis instructionibus et admonitionibus Christiana plebs ad percipiendum Iubilaei fructum dirigatur, atque accurate intelligat quae sit christiani Iubilaei ad animarum utilitatem ac lucrum vis et natura, in quo spirituali ratione ea bona per Christi Domini virtutem cumulatissime complentur, quae anno quolibet quinquagesimo apud Iudaicum Populum lex vetus nuncia futurorum invexarat; utque simul apte edoceatur de indulgentiarum vi, ac de iis omnibus, quae ad fructuosam peccatorum confessionem et ad Sacramentum Eucharistiae sancte percipiendum peragere debeat. Quoniam vero nedum exemplum, sed ministerii ecclesiastici opera omnino requiritur, ut in populo Dei optati sanctificationis fructus habeantur, vestrorum Sacerdotum zelum, VV. Fratres, ad ministerium salutis hoc potissimum tempore alacriter exercendum inflammare non omittite: atque ad commune bonum, ubi hoc fieri possit, plurimum conferet, si ipsi pietatis et religionis exemplo christiano populo praeeuntes, spiritualium exercitationum ope suae sanctae vocationis spiritum renovent, ut deinde utilius ac salutarius in suis muneribus explendis, et in sacris Missionibus apud populum habendis, statuto a Vobis ordine et ratione versentur. Cum porro tot sint hoc saeculo mala, quae reparentur, et bona quae promoveantur, assumentes gladium spiritus, quod est verbum Dei, omnem curam impendite, ut populus vester ad detestandum immane crimem blasphemiae adducatur, quo nihil est tam sanctum, quod hoc tempore non violetur, utque de diebus festis sancte colendis, de ieiunii et abstinentiae legibus ex Ecclesiae Dei praescripto servandis sua officia cognoscat et impleat, atque ita vitare possit poenas, quas harum rerum contemptus evocavit in terras. In tuenda Cleri disciplina, in recta Clericorum institutione curanda vestrum pariter studium ac zelus constanter advigilet, omnique qua potestis ratione auxilium circumventae iuventuti afferte, quae in quanto discrimine sit posita, et quam gravi ruinae obnoxia, a Vobis non ignoratur. Hoc mali genus ita acerbum fuit Divini Ipsius Redemptoris cordi, ut in ejus auctores ea verba protulerit *„quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me, bonum est ei magis si circumdaretur mola asinaria in collo eius et in mare mitteretur“* (1.) Nihil autem magis dignum est sacri Iubilaei tempore, quam ut omnigenae caritatis opera impensius exerceantur: ac propterea vestri etiam zeli erit, Venerabiles Fratres, stimulos addere, ut subveniatur pauperi, ut peccata eleemosynis redimantur, quarum tam multa bona in scripturis sacris recensentur: et quo latius caritatis fructus manet ac stabilior evadat, opportunum admodum erit ut caritatis subsidia ad fovenda vel excitanda pia illa instituta conferantur, quae utilitati animarum et corporum plurimum conducere hoc tempore existimantur. Si ad haec bona assequenda omnium vestrum mentes et studia consenserit, fieri non potest, quin Regnum Christi et iustitia eius magna incrementa suscipiat, et hoc tempore acceptabili his diebus salutis magnam supernorum munerum copiam super filios dilectionis clementia caelestis effundat.

Ad Vos denique Catholicae Ecclesiae Filii universi sermonem Nostrum convertimus, omnesque et singulos paterno affectu cohortamur, ut hac Iubilaei veniae assequendae

(1) Marcus 9. 41.

occasione ita utamini, quemadmodum sincerum salutis vestrae studium a vobis exposcit. Si unquam alias nunc certe pernecessarium est, Filii dilectissimi, conscientiam emundare ab operibus mortuis, sacrificare sacrificia iustitiae, facere fructus dignos poenitentiae, et seminare in lacrimis ut cum exultatione metamus, Satis innuit divina Maiestas quid a nobis postulet, cum iamdiu ob pravitatem nostram sub increpatione eius, sub inspiratione spiritus irae suae laboremus, Iamvero *solent homines quotiescumque necessitatem arduam nimis patiuntur, ad proximas gentes auxilii causa destinare legatos. Nos quod est melius legationem ad Deum destinemus;* ab Ipso imploremus auxilia, ad Ipsum nos corde, orationibus, ieiuniis et eleemosynis conferamus. Nam *quanto Deo viciniores fuerimus, tanto adversarii nostri a nobis longius repellentur.* (1) Sed vos praecipue audite Apostolicam vocem, pro Christo enim legatione fungimur, vos qui laboratis et onerati estis, et a semita salutis errantes sub iugo pravarum cupiditatum et diabolicae servitutis urgemini. Ne vos divitias bonitatis, patientiae et longanimitatis Dei contemnatis; et dum tam ampla, tam facilis veniae consequendae copia paratur vobis, nolite contumacia vestra inexcusabiles vos facere apud Divinum Iudicem, et thesaurizare vobis iram in die irae et revelationis iusti iudicii Dei. Redite itaque praevaricatores ad cor, reconciliamini Deo; mundus transit et concupiscentia eius; abiicite opera tenebrarum, induimini arma lucis, desinite hostes esse animae vestrae, ut ei tandem pacem in hoc saeculo, et in altero aeterna iustorum praemia concilietis. Haec sunt vota Nostra: haec a Clementissimo Domino postulare non cessabimus; atque omnibus Catholicae Ecclesiae Filiis, hac precum societate Nobiscum coniunctis, haec ipsa bona a Patre Misericordiarum Nos cumulate assecuturos esse confidimus. Ad faustum interea et salutarem huius sancti Operis fructum sit auspex omnium gratiarum omniumque caelestium munerum Apostolica Benedictio quam vobis omnibus, Venerabiles Fratres, et vobis Dilecti Filii, quotquot in Catholica Ecclesia censemini ex intimo corde deprompta m peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die vicesimaquarta Decembris Anno MDCCCLXXIV. Pontificatus Nostri Anno vicesimonono.

PIUS PP. IX.

(1) S. Maximus Taurinen. Hom. XCI.

JASŁO,

Typis Ludov. Dionis. Stœger, 1875.